

Biologiya 7 sinif .

*Buğumayaqlılar tipi.
Xərçəngkimilər sinfi.*

Tərtib edən ƏLİYEVƏ LEYLİ

**İmişli şəhər A.Eminov adına
7saylı tam orta məktəbin
Biologiya müəllimi
Əliyeva Leyli**

Standart : 1.1.2.Canlıların müxtəlifliyi haqqında mülahizələrini şərh edir .

Mövzu: Buğumayaqlılar tipi.Xərçəngkimilər sinfi

Məqsəd: Xərçəngkimilər, Hörümçəkkimilər, Cücülər sinfini buğumayaqlılar tipinin nümayəndəsi olmasını bilir.
Xərçəngkimilərin xarici və daxili quruluşunu təsvir edir.
Xərçəngkimilərim müxtəlifliyini tanıyır.

Təlim nəticəsi: Buğumayaqlıların müxtəlifliyi və xərçəngkimilərin quruluşu haqqında mülahizələrini şərh edir.

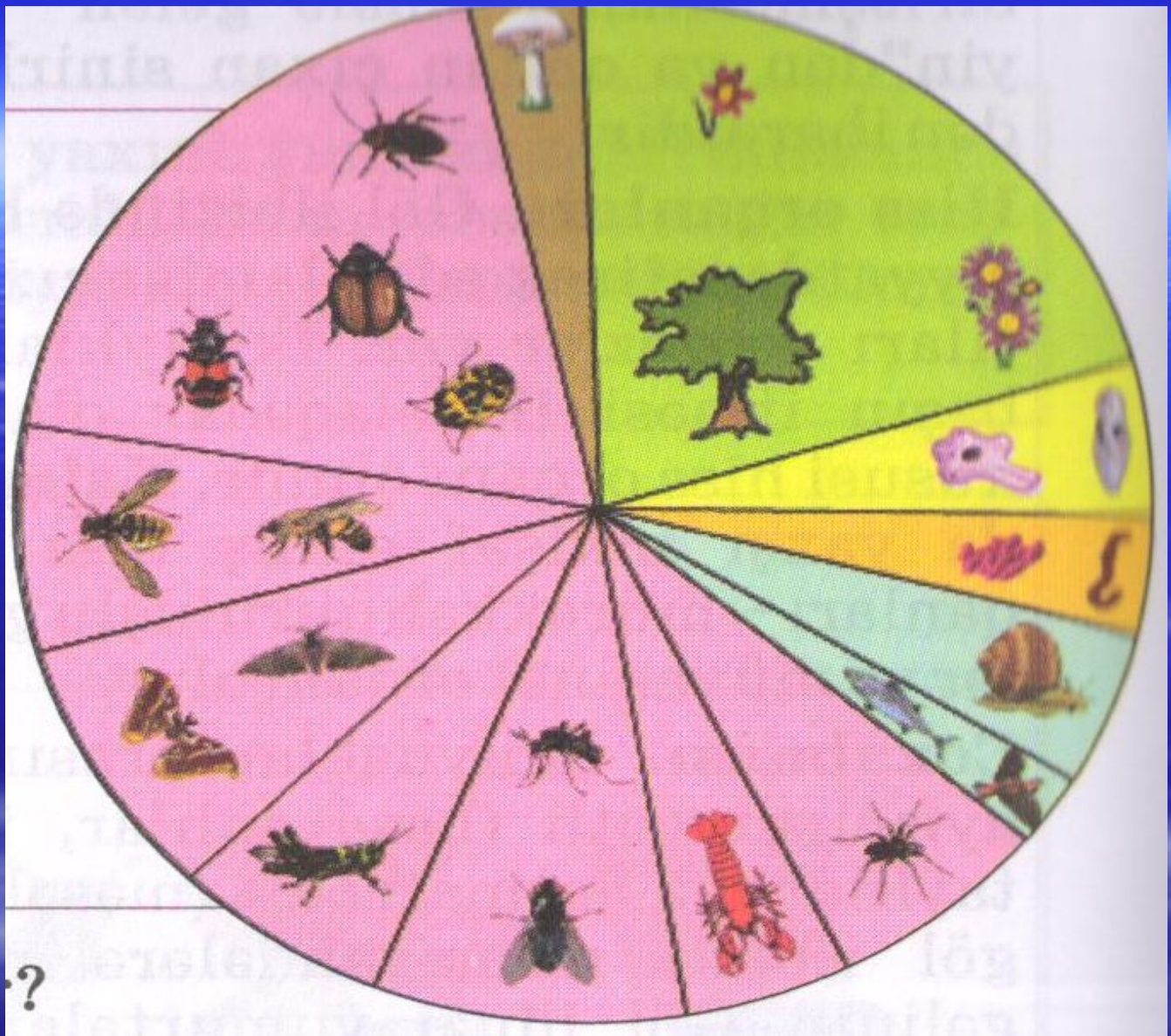
İş forması :Bütün iniflə iş,kiçik qrupla iş

İş usulları: Ziqzaq,beyin həmləsi,

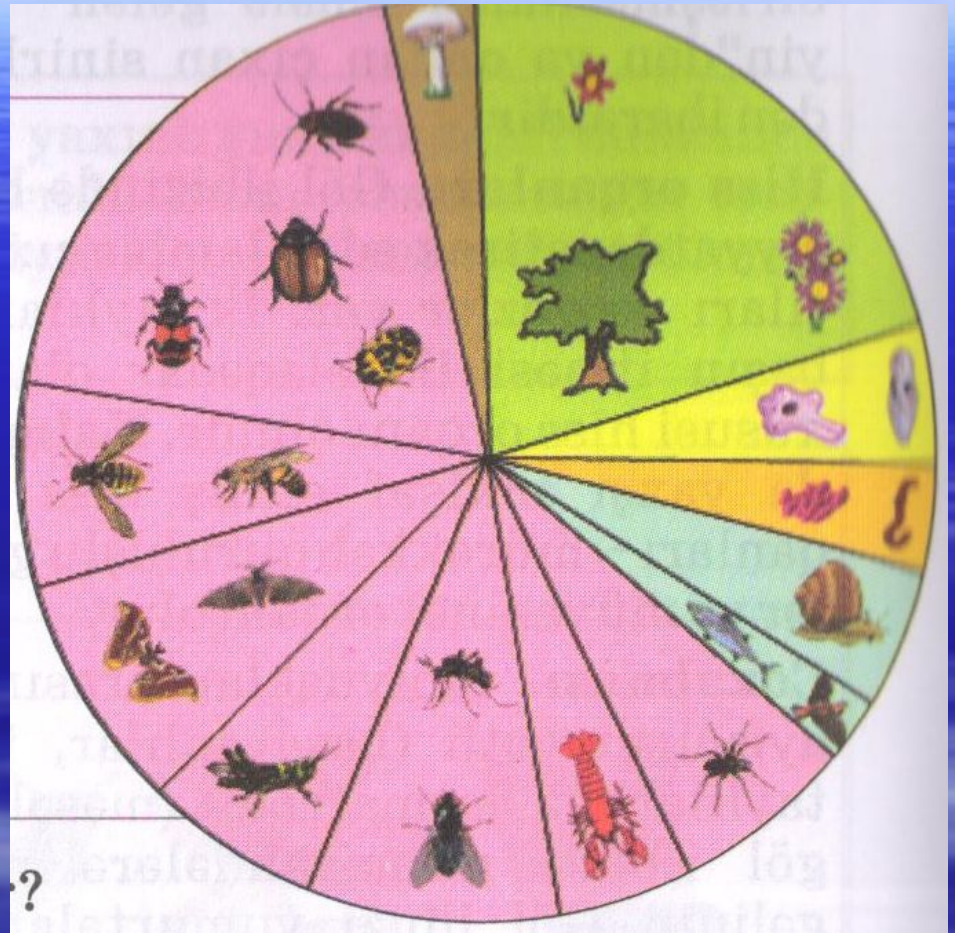
İnteqrasiya: C.2.1.7.Az..d.1.2.1,1.2.2

Resurslar: İKT,İş vərəqləri,marker,A4,kitab,qələm

- Buğumayaqlılar
- Göbələklər
- Bitkilər
- İbtidai heyvanlar
- Qurdlar
- Molyusklar
- Xordalılar

Buğumayaqlılar tipini. Xərçəngkimilər sinfi

Buğumayaqlılar (Arthropoda)- Heyvanlar aləminin ən böyük tipini və ali onurğasızlara aid edilir.

Bu tipə Yer kürəsində yaşayan heyvanların 2/3 hissəsi aid edilir. Bu tip ən çox say olan növlər aiddir.

Tədqiqat sualı

Buğumayaqlılar tipinin nümayəndələri ,həyat tərzi,və quruluşu necədir?

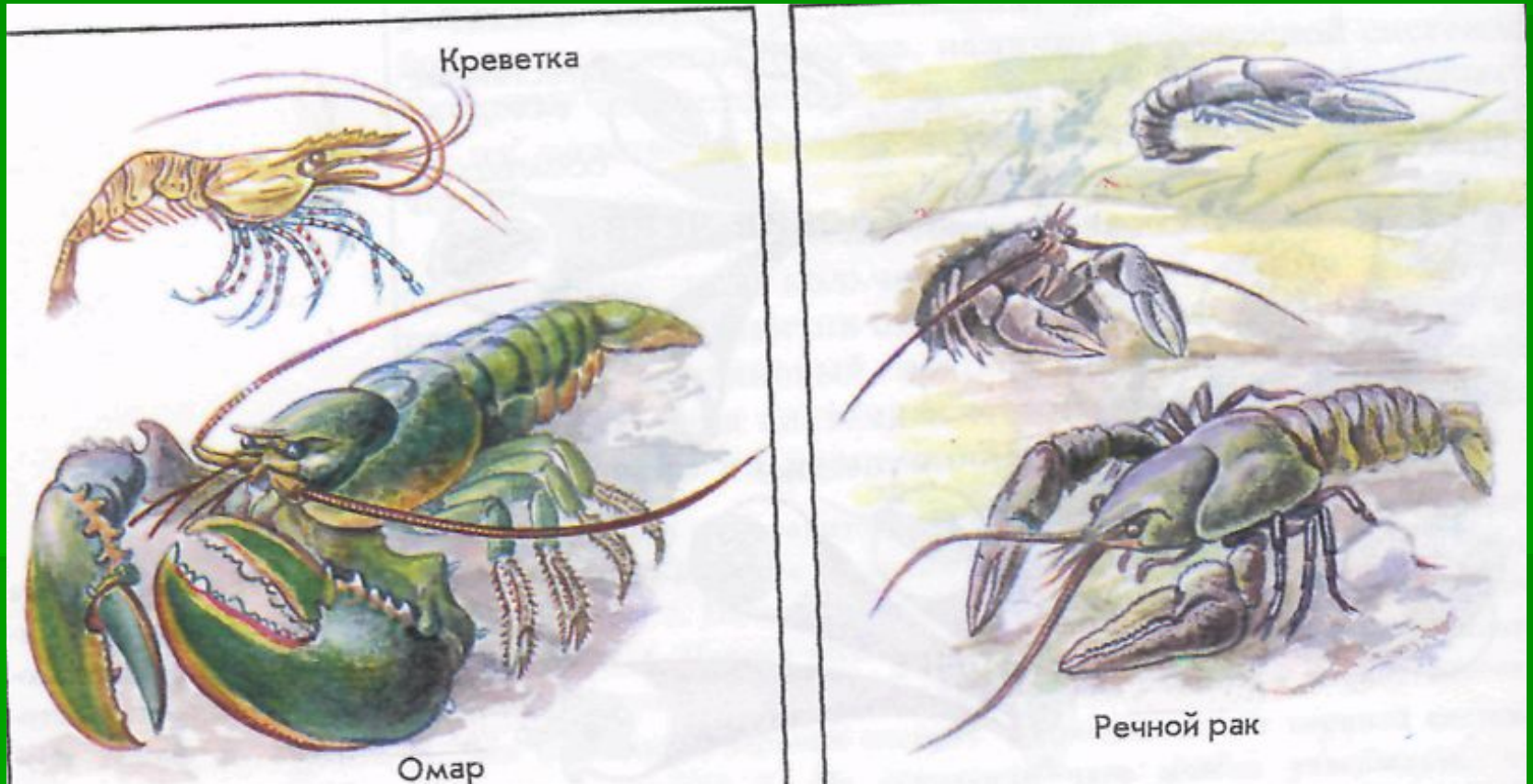
Sizcə heyvanların bu tipi niyə bu cür adlanır?

**Bu tipin nümayəndələri nəinki bir birinə oxşayır, hətta fərqləndirici xüsusiyyətləri var,
bu tip üç sinfə bölünür:**

XƏRÇƏNGKİMİLƏR SİNFİ.

ALİ VƏ İBTİDAİ XƏRÇƏNGLƏRƏ BÖLÜNÜR

HÖRÜMÇƏKKİMİLƏR SİNFİ

- *Hörümçəkkimilər* (Arachnoidea) — 60 000 növə malikdir. Onlara hörümçəkkimilər, *əqrəblər* və yalançı əqrəblər, *tarantul*, , и другие животные. Hörümçəkkimiləri öyrənən elm , *araxnologiya adlanır* (yunanca «araxna» – hörümçək; mifologiyaya görə Afinanın hörgüçünü hörümçəyə çevrilən adamın adıdır.

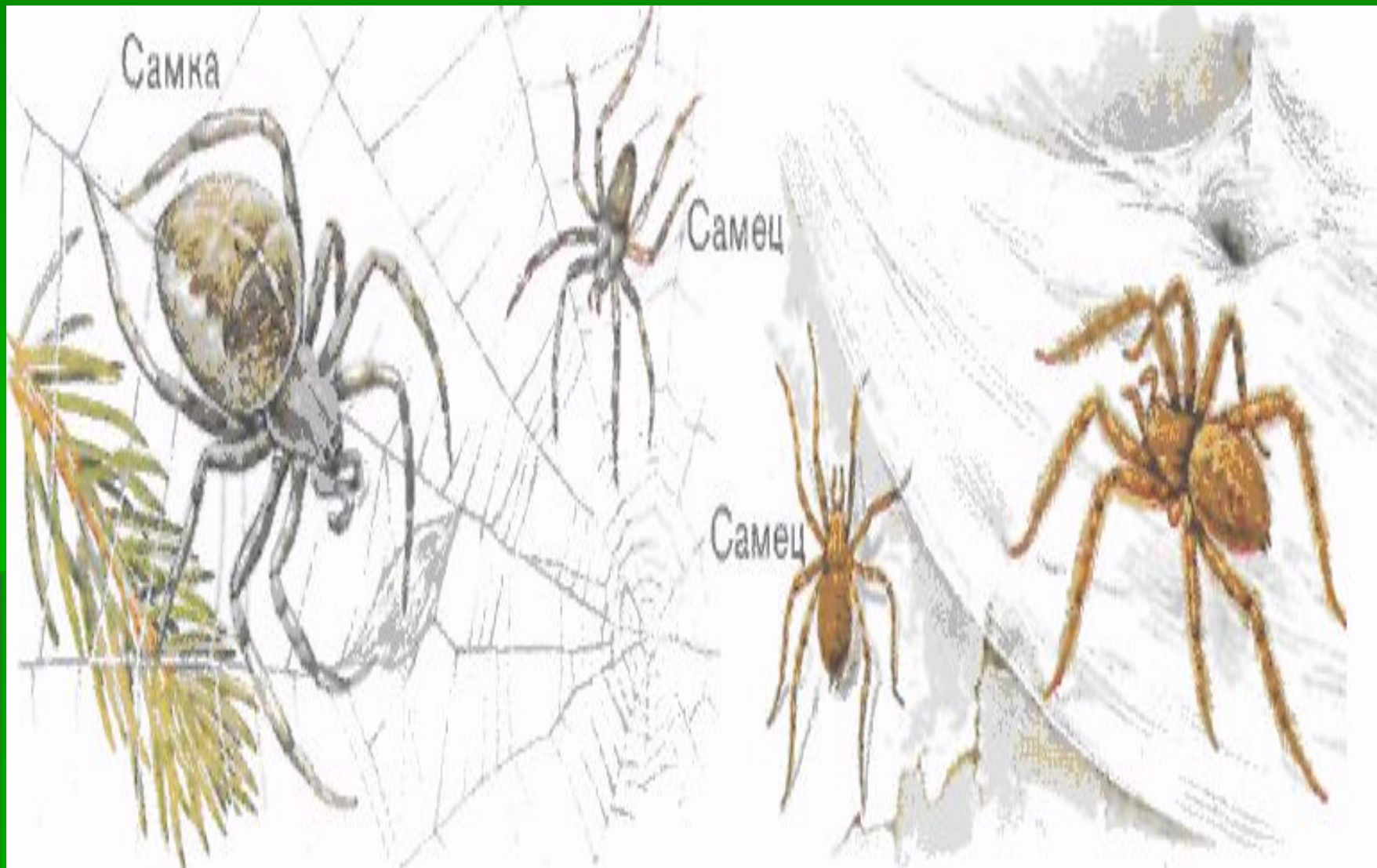
Əqrəblər

Bövlər dəstəsi

Hörümçəklər: xaçlı və ev.

Cücülər. Heyvanlar aləminin ən çox sayda olan sinfi.

Kəpənəklər

Admiral.

Tut ipək qurdu.

Kələm kəpənəyi

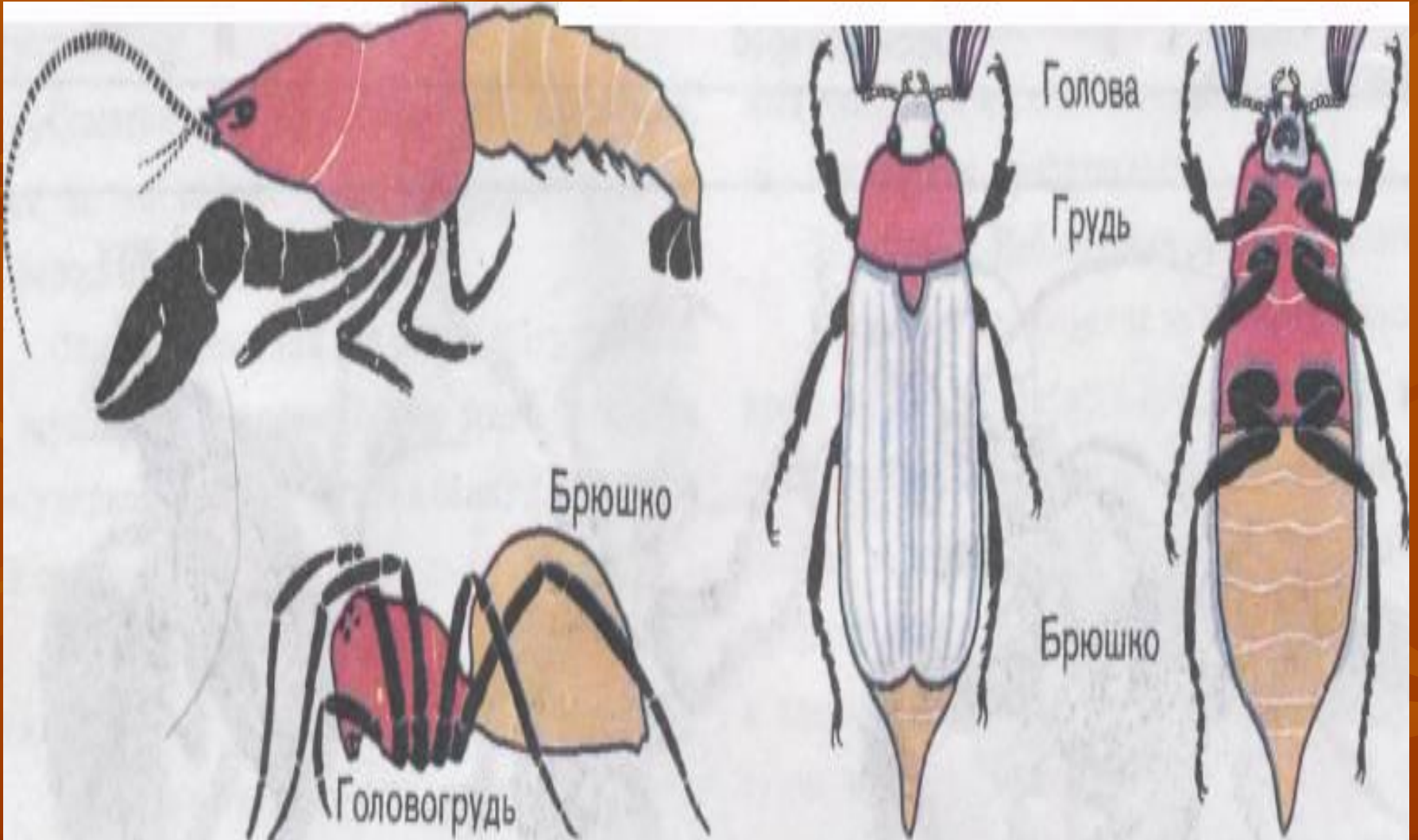

Ayıya bənzər kəpənək

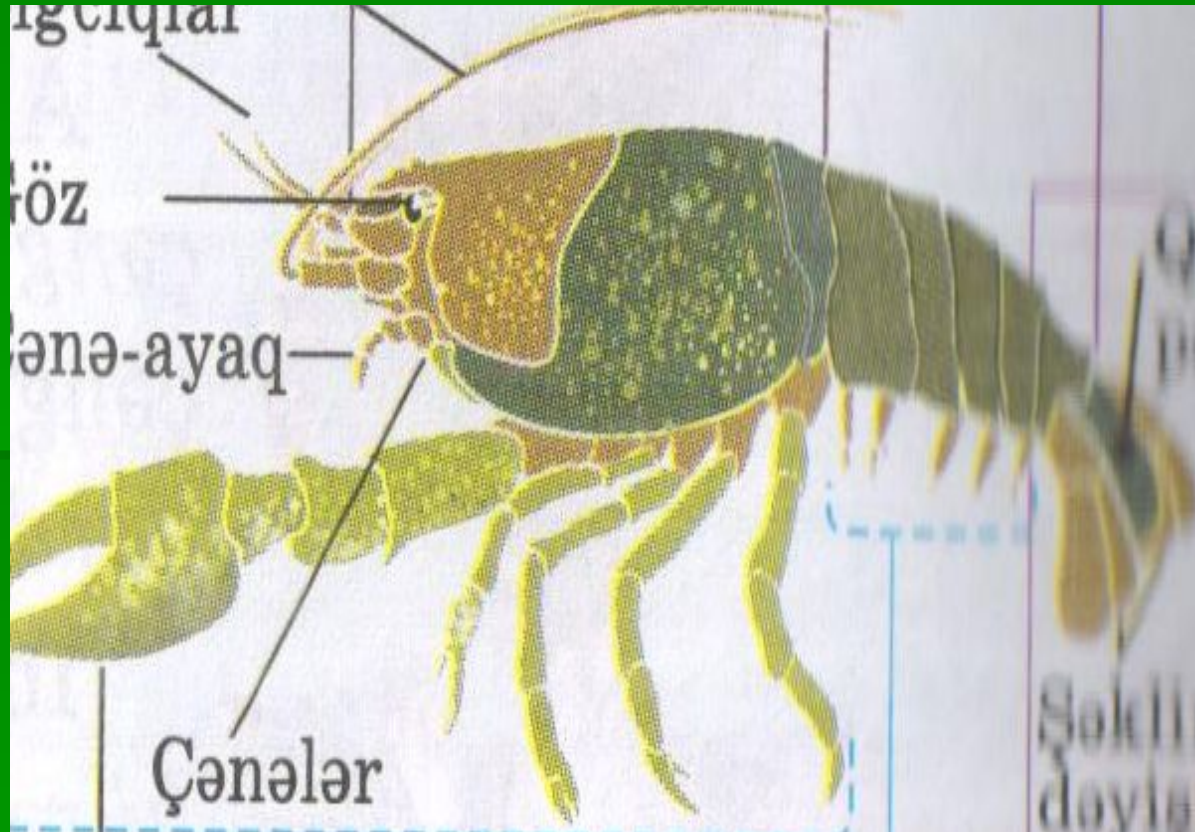

Вәдәнин hissәләри.

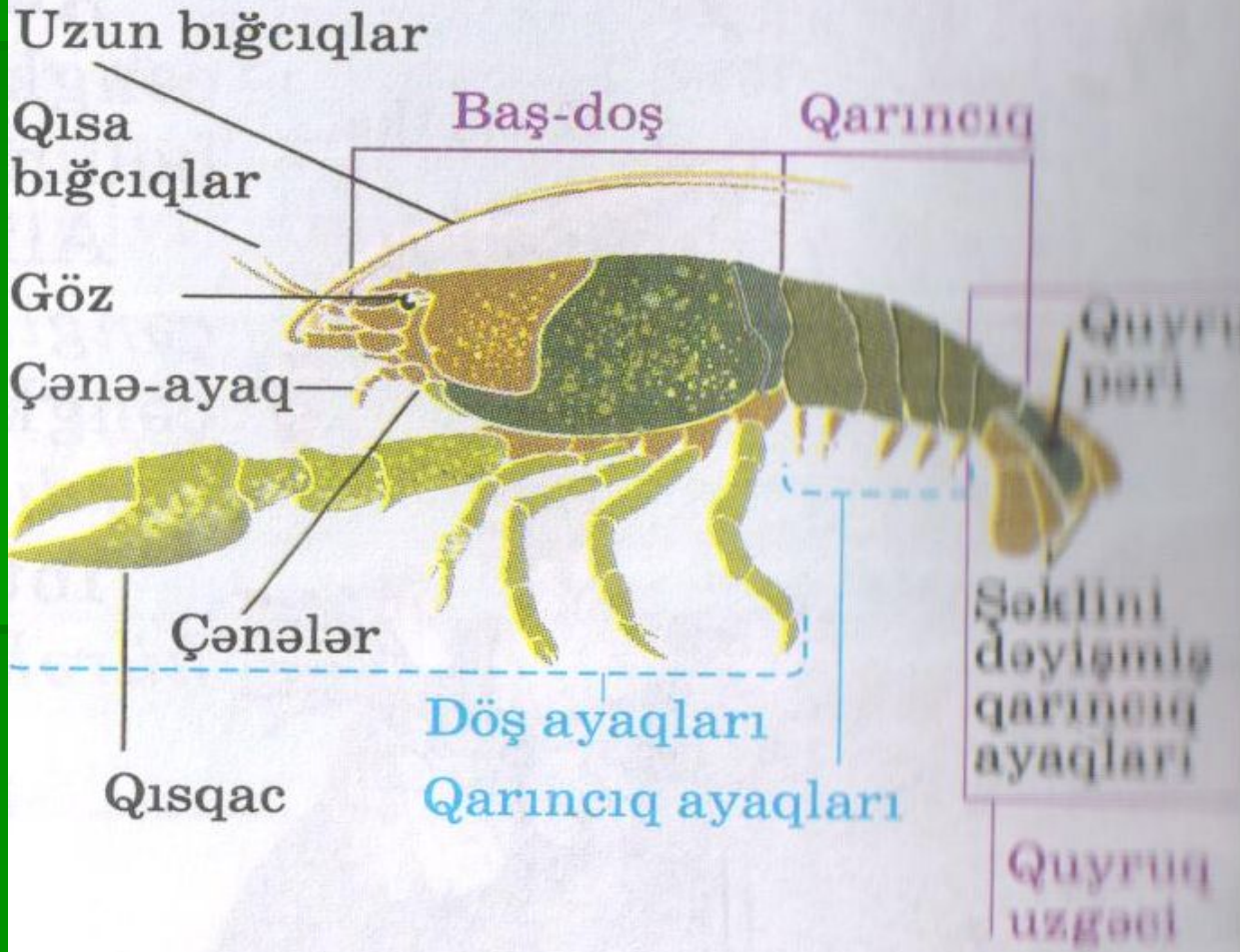

I qrup iş vərəqi

Çay xərçənginin xarici quruluşunu təsvir edin
və müxtəlifliyini şərh edin

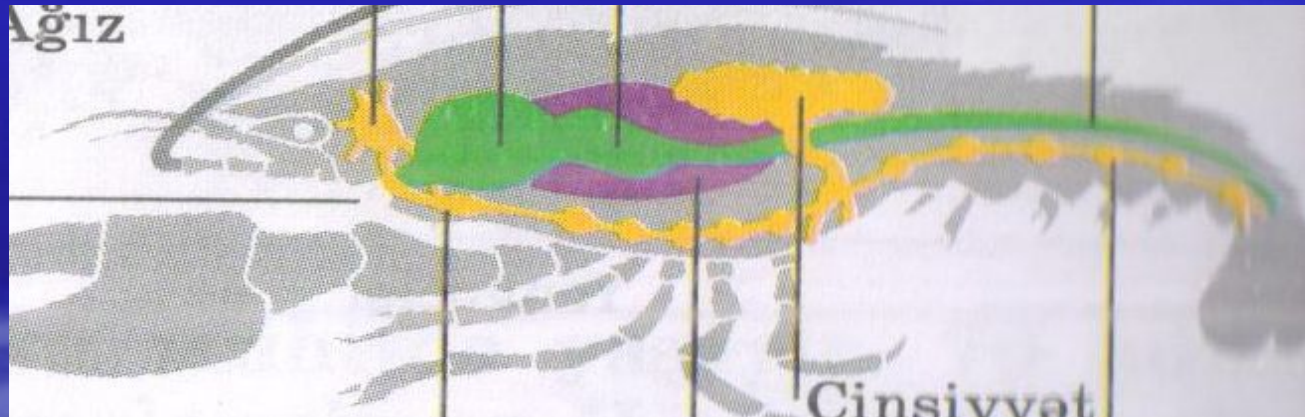

Çay xərçənginin xarci quruluğu

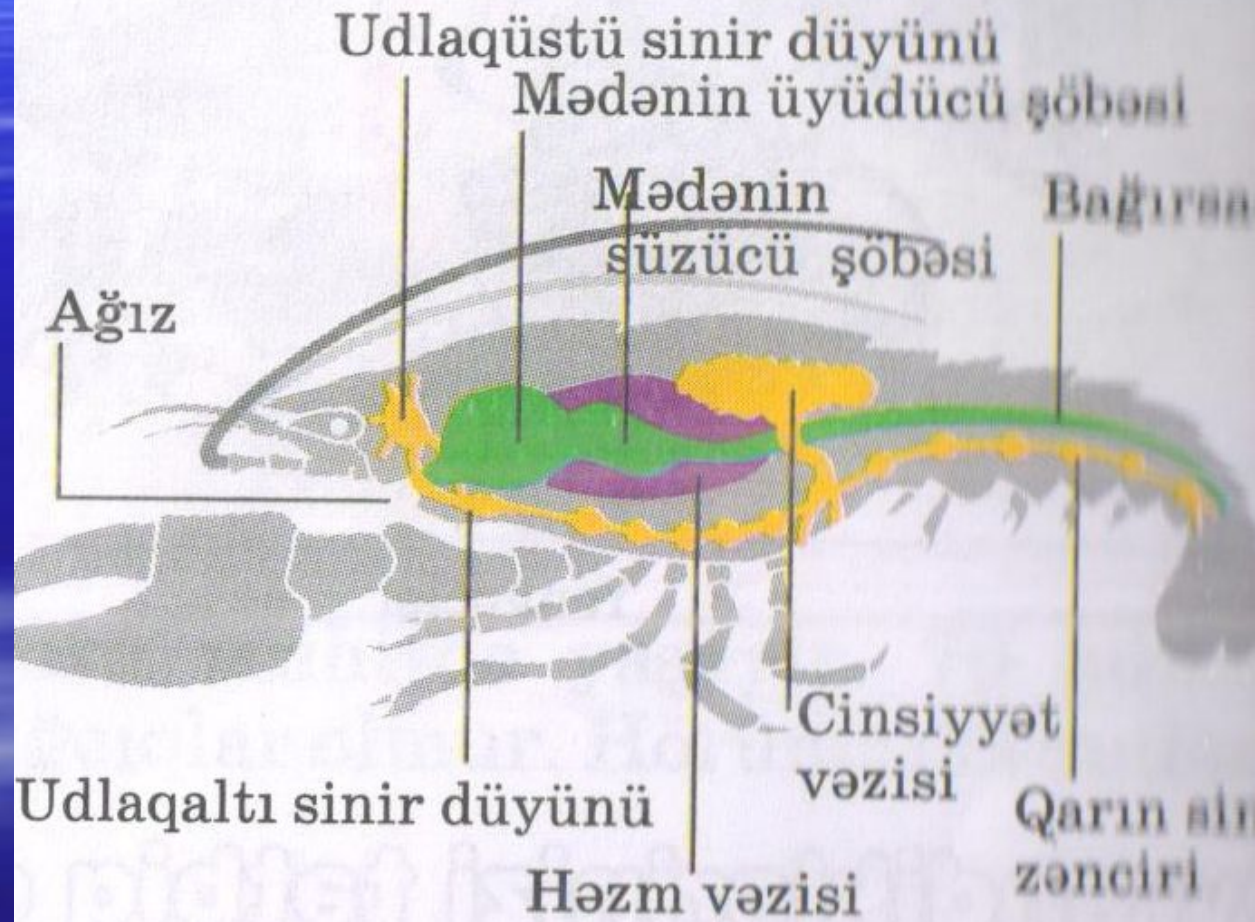

II qrup

Xərçəngkimilər sinfinin həzm.sinir və cinsiyyət sistemlərinin
Xüsusiyyətlərini şərh edin

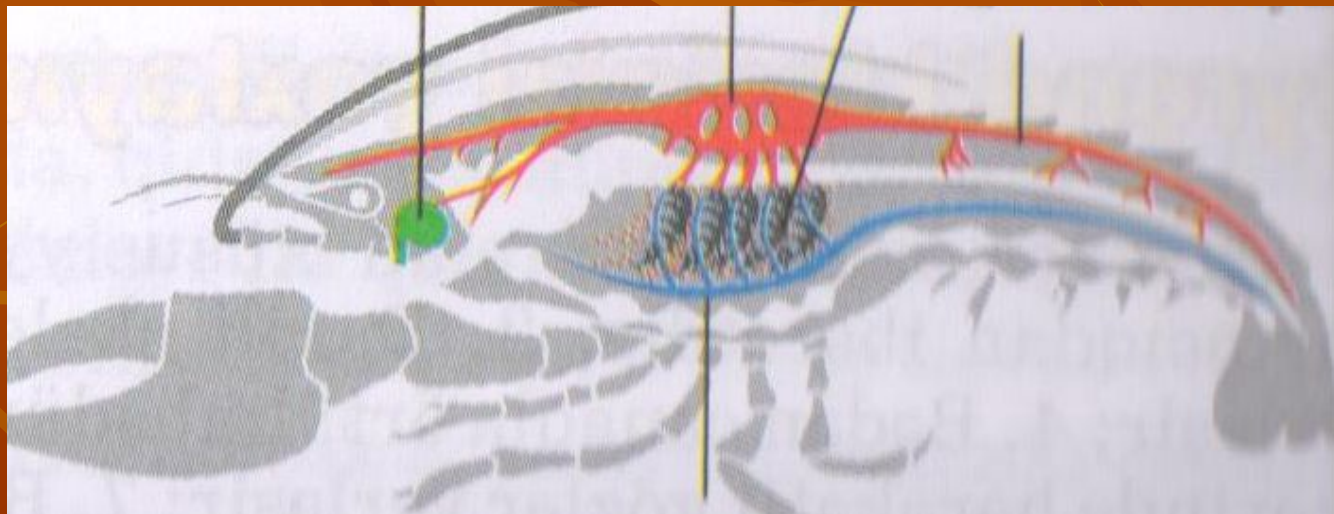

Həzm, sinir və cinsiyyət sistemi

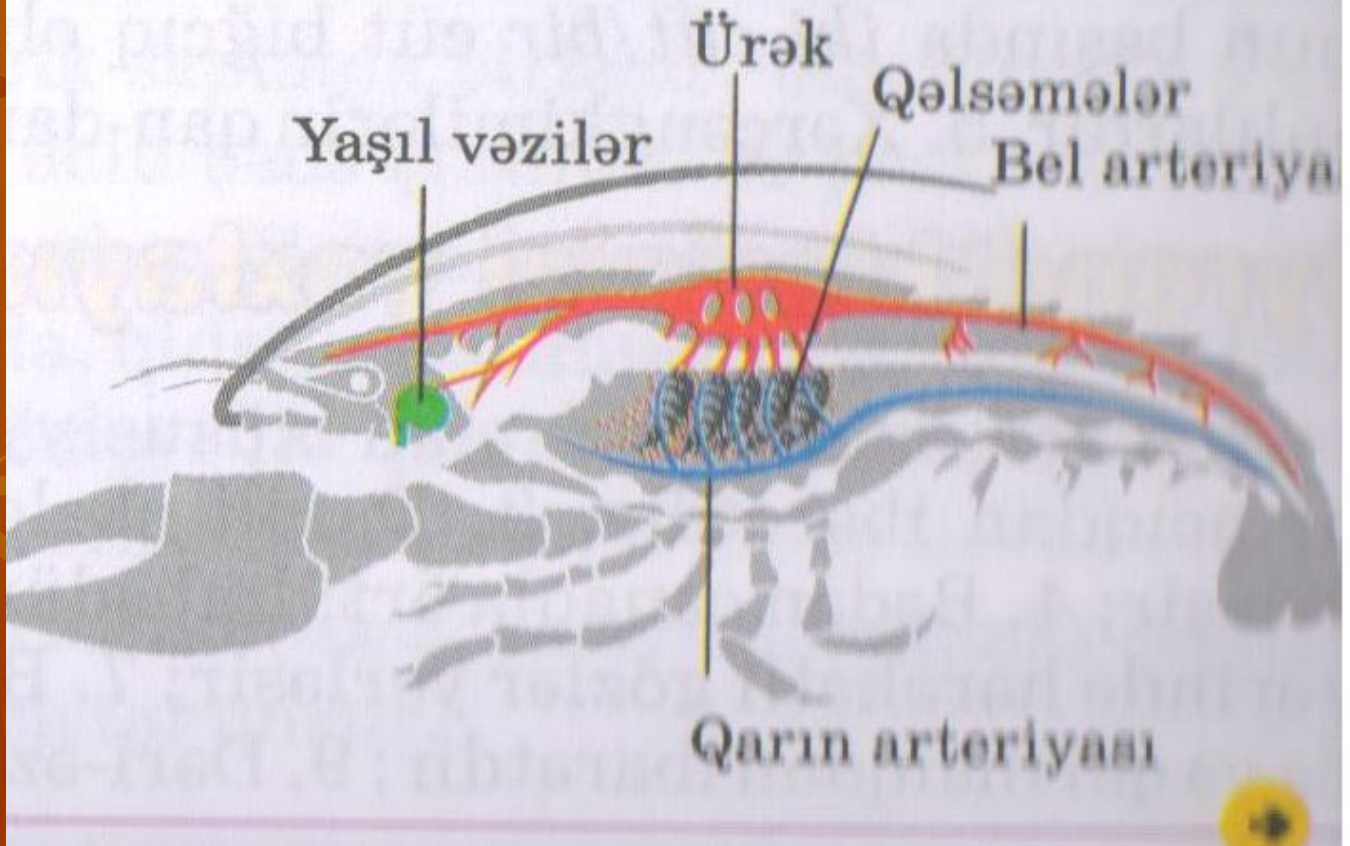

III qrup

Xərçəngkimilərin qan-damar.tənəffüs və ifrazat sisteminin xüsusiyyətlərini izah edin

Qan-damar, tənəffüs və ifrazat sistemi

Yaradıcı tətbiq etmə

Xüsusiyyətlər	Əsas Xərçəngkimilər	Siniflər Hörümçəkkimilər	Həşəratlar
Bədən hissələri			
Buğumluqarınıcıq			
bıçcıqlar			
Ətraflar			
qanadlar			
Görmə orqanı			
Həzm sistemi			
Tənəffüs sistemi			
Qan-damar sistemi			
İfrazat sistemi			
Sinir sistemi			
Çoxalma və inkişaf			

Nəticə və ümumiləşdirmə

1.Xərşənglərin xarici skeleti olduğuna görə,qurudulmuş xərşənglərin formasını itirmir;2.Bu fakt onu göstərir ki, xərşəngkimilər müəyyən yaşa kimi böyüyür, sonra isə onların ölçüləri sabit olur

Qiymətləndirmə

	I qrup	II qrup	III qrup
Buğumayaqlılar tipini şərh edir			
Xərçəngkimiilər sinfinin quruluş xüsusiyyətini təsvir edir			
Əməkdaşlıq			
Nizam-intizam			
Təqdimat			